

Sťažovateľka uplatňuje formálny zmätok podľa § 384, čís. 9 tr. p. pre zamietnutie návrhov na výsluch svedkov M. a jeho manželky N. a na dotaz u krajského úradu o okolnostiach, že manželia A. a B. sa v byte M. a N. pred dorúčením predvolania pokonali a dohodli, že obžalovaná vezme trestné oznámenie späť, a že B. sa od svojho nadriadeného krajského úradu dozvedel o trestnom oznámení obžalovanej.

Vrchný súd však správne tieto návrhy zamietol ako nepodstatné pre rozhodnutie veci. Ku skutkovej podstate prečinu podľa § 400, odst. 1 tr. z. náleží, aby išlo o nepravdivé skutočnosti, dôležité pre právo niekoho, alebo právny pomer niekoho. Avšak sťažovateľka má zrejme na mysli len právny záujem B. na doručení obsielky do vlastných rúk a dovodzuje, že tento nebol v konkrétnom prípade poškodený. Zo znenia § 400, odst. 1 tr. z. však plynie, že je skutková podstata tohoto prečinu daná vtedy, keď nepravdivé skutočnosti sa vôbec dotýkajú práva, alebo právneho pomeru niekoho. Obošle-li súd niekoho v trestnej veci ako obžalovaného k pojednávaniu doručenkou do vlastných rúk, ide v prvom rade o to, aby nebolo rušené právo štátu na vykonávanie spravodlnosti podľa zákonných predpisov. Obžalovaná trestným činom do výkonu tohto práva rušive zasiahla spôsobom v § 400, odst. 1 tr. z. uvedeným a svojím inkriminovaným činom spolupôsobila k zapísaniu nepravdivej skutočnosti do obsielky. S tohoto hľadiska sú tedy navrhované dôkazy nepotrebné a ich zamietnutím nebola porušená žiadna zásada podstatná so stanoviska obhajoby.

Z týchto vývodov však vyplýva, že je bezzákladná i zmätočná sťažnosť, uplatnená podľa § 385, čís. 1 a) tr. p., pokiaľ sťažovateľka dovodzuje, že inkriminovaným činom nebol B. poškodený v nejakom dôležitom práve, lebo jeho poškodenia ku skutkovej podstate inkriminovaného trestného činu v tomto prípade netreba.

Čís. 5954.

Nedbalost predpokladaná poslednou vetou § 2, písm. g) tr. zák. se nevztahuje na samotnou povahu skutku, jenž je o sobě úmyslný, nýbrž na poměr skutku k rozsahu nutné obrany.

(Rozh. ze dne 1. září 1937, Zm I 797/36.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života podle § 335 tr. z.

Důvody:

Zmatečnou stížností, opřené o důvody zmatečnosti podle č. 9 a), b) § 281 tr. ř., nelze přiznati úspěch.

Rozsudek uznává, že stěžovatel jednal v nutné obraně proti bezprávnému útoku M. na jeho tělesnou bezpečnost, má však za to, že stěžovatel vykročil z mezí nutné obrany. Rozsudek vychází z předpokladu,

že stěžovatel vykročil z mezí nutné obrany jen ze strachu, což chrání stěžovatele proti tomu, aby mu nebyl souzený skutek a jeho výsledek přičítán jako zločin, nezbavuje ho však zodpovědnosti podle 335 tr. z., jednal-li nedbale; vyslovujeť poslední věta § 2 tr. z., že vykročení z nutné obrany, způsobené (jedině) strachem, leknutím nebo poděšením, může býti podle okolností trestáno jako trestný čin z nedbalosti podle ustanovení druhého dílu trestního zákona. Podle této věty označuje zákon vykročení z mezí nutné obrany za případně trestné, shledávaje důvod trestnosti v nedbalosti pachatelově při páchání skutku, který vykazuje, protože by jinak o něm na tomto místě vůbec jednáno nebylo, veškeré jak objektivní, tak i subjektivní složky zločinu, tedy zejména i úmysl směřující k poškození dotčeného jím právního statku, ale nepřičítaný za úmysl zlý, protože byl vyvolán nátlakem bezprávného útoku. Z toho je zřejmo, že se nedbalost předpokládaná poslední větou § 2, písm. g) tr. z. nevztahuje na samotnou povahu skutku, nýbrž na poměr skutku k rozsahu nutné obrany. Nedbale ve smyslu tohoto ustanovení jedná tudíž pachatel nikoli již, když věděl nebo mohl poznati, že skutek může přivoditi nebo zvětšiti nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost, nýbrž teprve tehdy, když věděl nebo mohl poznati, že jednání to nebylo k odvrácení útoku nutné, buď že za tím účelem vůbec nebylo třeba skutku ohrožujícího ony statky, nebo že nebylo třeba ohroziti je v té míře, ve které skutečně ohroženy a i poškozeny byly.

Posuzuje-li se věc s těchto právních hledisek a vychází-li se z rozsudkových zjištění, nelze seznati, že rozsudek je právně mylný. Nalézací soud přihlížel ke zvláštnímu duševnímu stavu, který byl u stěžovatele vyvolán strachem z útoku M-ova. Závěry nalézacího soudu, že si obžalovaný přes strach a poděšení v době činu mohl uvědomiti, že překročuje hranice spravedlivé a nutné obrany, jsou formálně bezvadné a věcně správné, uváží-li se zejména, že za situace, jak ji zjistil nalézací soud v rozsudku, nebylo k odvrácení útoku M-ova vůbec třeba vystřeliti přímo do jeho těla.

K výtce stížnosti, že rozsudek je mylný, když vyvozuje překročení nutné obrany také z toho, že se obžalovaný mohl útoku vyhnouti útekem, se připomíná, že i bez ohledu na toto stanovisko prvního soudu je ostatní argumentace rozsudku správná a není otřesena zmíněným názorem, podle judikatury arci pochybným. K tomu přistupuje, že rozsudek zjišťuje, že obžalovaný vypálil proti M. dvě rány, z nichž jedna podle posudku znalců lékařů zasáhla M-a ze zadu.

Čís. 5955.

Členové vlády nepatří pro obor zákona o ochraně cti k veřejným úředníkům, pokud se týče k orgánům po rozumu § 14, odst. 5 zákona o ochraně cti a jsou proto odkázáni na ochranu cti žalobou soukromou.

Rozhodnutí o výkladu stíhaného projevu, tudíž i o tom, zda je v něm způsobem dostačujícím označen předmět projevu, je otázkou právní.

(Rozh. ze dne 3. září 1937, Zm I 570/37.)